

In dit nummer:

Introductie	2
Mensen helpen	2
Financiën	3
Afrikaanse nacht	4
Bouw Longe	5
Terugblik Herman	5
Terugblik Gert-Jan, Nico en Bas	6
Voorstellen Bouwers 2014	7
Bericht uit Longe	8
Acties en kerstgroet	9
Plannen 2014	10
Containervervoer	11
Zambiaans bouwteam	11
Bouwers gevraagd	12
Machtiging	12

3 juni 2013

17 juni 2013

7 juli 2013

Bij de voorpagina:
De foto's geven een
indruk van hoe de bouw
verliep in zes weken tijd.

Introductie

De stichting Bouwen met Bouma's is in 2005 opgericht. Vier broers Bouma (Durk, Willem, Herman en Klaas) zijn in 2006 voor het eerst naar Zambia gegaan samen met Yt de vrouw van Durk. Een vijfde broer, Johannes Bouma, is al jaren missionaris in Zambia. Hij was en is de grote inspiratiebron voor de stichting. Ook bracht hij ons in contact met mensen van het lokale bestuur waar wij op kunnen bouwen. Ieder jaar gaan er vier vrijwilligers gedurende zes weken naar Zambia om mee te helpen aan de projecten. Met fysieke en financiële hulp aan kleinschalige (bouw-)projecten probeert de stichting een wereld van verschil te maken.

Mensen helpen mensen

In een wereld van mensen zijn we er voor elkaar door met elkaar te delen en elkaar te helpen. Het afgelopen jaar hebben veel mensen in Nederland geholpen om de doelen van onze stichting te realiseren. Door uw financiële bijdragen in de vorm van giften en door uw materiële bijdragen in de vorm van o.a. kleding, dekens en laptops helpt u niet alleen onze stichting maar ook onze medemens in Kaoma. Het is telkens weer een feest als onze bouwers, samen met het lokale bestuur, de dozen aan de lokale bevolking uitdelen. Voor ons een kleine bijdrage, maar voor hen een groot cadeau. Ogen van dankbaarheid kijken je aan en zeggen meer dan duizend woorden. Je wordt er zelf door geraakt. Je wordt er stil van. Soms moet je zelfs even slikken. En dan het bericht dat besloten is dat hun dorp in aanmerking komt voor een nieuwe school. En niet alleen een nieuwe school maar misschien ook zonne-energie. Hierdoor gaat er een nieuwe wereld open en krijgen niet alleen de jongeren maar ook de ouderen nieuwe kansen. Met uw bijdrage biedt u kinderen een toekomst aan. Dank u wel voor uw steun het afgelopen jaar. Mogen wij het komende jaar weer op u rekenen? Uw en onze hulp zijn hard nodig.

Peter Wezenberg, voorzitter.

Financiën

Graag geven wij u een overzicht van de financiën over het projectjaar 2012/2013 dat op 31 augustus jl. werd afgesloten.

De totale baten van de stichting bedroegen dit boekjaar € 95.803,-. Het bedrag aan bijdragen van donateurs en andere gulle gevers was een prachtig bedrag van € 46.958,-. Met die bijdragen groot en klein zijn we altijd heel erg blij. Ook werden we dit jaar ververst met een bijdrage uit een testamentaire nalatenschap en was er weer een bedrijf dat, met een groot bedrag, speciaal aan ons heeft gedacht.

De jaarlijkse lasten bedroegen € 3.734,- en bestaan uit bestuurs-, bank- en promotiekosten. Het totale bedrag dat aan projectkosten werd besteed, bedroeg € 105.883,- deels betaald aan waterpompen, maar voornamelijk aan het bouwen van nieuwe klaslokalen in Longe. Ook werden veel gekregen computers en laptops voor gebruik in Zambia klaar gemaakt en in de container vervoerd.

Per saldo werd er € 13.814,- meer uitgegeven dan er was ontvangen. De totale tegoeden bedroegen per 31 augustus 2013 € 95.855,- en bestaan uit banktegoeden en vorderingen. De vorig jaar vermelde nog te betalen post aan extra filterinstallaties voor het oppompen van schoon drinkwater is dit jaar betaald en is opgenomen in het totale bedrag aan projectkosten. Deze post bedroeg ca. € 26.000,-.

In het projectjaar 2012/2013 is derhalve een bedrag van bijna € 80.000,- geïnvesteerd. Wij zijn ervan overtuigd dat deze investeringen voor de bevolking daar van zeer groot belang zijn voor hun ontwikkeling.

Mede door uw steun en financiële bijdragen blijven wij allemaal enthousiast om ook weer voor het komend jaar de mensen in Zambia te helpen.

Het BmB bestuur

Baten

Giften en donaties	€	46.958,00
Collectes en acties	€	8.839,00
Verkoop promotie materiaal	€	1.391,00
Schenking/Nalatenschap	€	29.883,00
Bijdrage Cordaid	€	7.613,00
Rente	€	1.119,00
Totale baten	€	<u>95.803,00</u>

Lasten

Promotie/organisatie	€	3.082,00
Bestuurskosten	€	312,00
Bankkosten	€	340,00
Totaal jaarlijkse kosten	€	3.734,00

Projectkosten:

Studentenfonds	€	6.000,00
Containerkosten	€	9.035,00
Reis- en verblijfkosten	€	7.112,00
Bouwkosten projecten	€	80.075,00
Inrichtingskosten projecten	€	3.661,00
Totaal projectkosten	€	105.883,00

Totale lasten € **109.617,00**

Verloop liquiditeiten:

Saldo 1 september 2012	€	109.669,00
Ontvangsten projectjaar 12/13	€	95.803,00
Uitgaven projectjaar 12/13	€	109.617,00
Saldo 31 augustus 2013	€	<u>95.855,00</u>

Het moederhuis en de school voor gehandicapten bij het ziekenhuis in Kaoma. Het resultaat van uw vrijgevigheid.

Psalm 8: 6
U hebt hem bijna een
God gemaakt,
hem gekroond met
glans en glorie,

Afrikaanse nacht

In de Afrikaanse nacht blijft altijd iets over van de dag.

Zoals de geur van houtvuren en armoede.

Wie zegt dat armoede ruikt?

Meestal is het de rijkdom die stinkt.

In de onmacht, de onrechtvaardigheid, de honger rest bijna altijd nog wel een glimpje licht. Witte as die geurt van waardigheid. (Henning Mankell)

Met deze prachtige, tegelijkertijd bescheiden, haast aarzelende woorden beschrijft Mankell de ziel van Afrika, van de Afrikaanse mens zelf. Hij is er duidelijk door gegrepen. Eenzelfde onverklaarbare en onverwoestbare verliefdheid is er gegroeid tussen Afrika en Bouwen met Bouma's.

Armoede mag dan wel geen slechte reuk met zich meebrengen, maar het is meer dan pijnlijk en verdrietig voor mensen die er elke dag mee te doen hebben. Enkele jaren geleden begon BmB hierop te reageren in een spontane, bijna stoutmoedige bui.

Het is te hopen dat BmB nog lang met veel plezier haar prachtige werk kan voortzetten zodat in Afrika velen het kleine glimpje licht en hun menselijke waardigheid mogen behouden.

Fr. John Bouma cmm, Lusaka, Zambia.

Bouw 2013: Klaslokalen Longe

Het oorspronkelijke plan, zoals beschreven in de nieuwsbrief van vorig jaar, was de renovatie van klaslokalen in Longe.

In januari kregen we het verzoek om nieuwe lokalen te bouwen, omdat de oude gebouwen niet meer te redden waren. Er is een blok van 3 klaslokalen gerealiseerd.

Longe gezien door kinderoogen.

Ieder kind moest negen blokken naar de bouw brengen!

Terugblik

Om een project goed uit te kunnen voeren is de onderlinge verhouding tussen de vier Nederlandse bouwers van essentieel belang. Zoals gehoopt en verwacht was die ook dit jaar weer heel goed, er is weer veel gelachen.

Ook de samenwerking op de bouw tussen de Zambiaanse en Nederlandse bouwers was geweldig. Uitvoerder Eddy durfde steeds beter aan Bas, Nico en Gert-Jan werkopdrachten te geven. Op deze manier kon er in zes weken weer een geweldige prestatie worden geleverd.

Zoals de voorgaande jaren heb ik weer veel vergaderd, gefotografeerd en gefilmd. Ik ben samen met BmB-bestuursleden op zoek gegaan naar projecten voor in de toekomst. Moest naar Lusaka voor bouwmaterialen. Ik heb geprobeerd zoveel mogelijk de kleding en dekens en andere hulpgoederen op de juiste plaats te krijgen.

Er is zes weken, door het hele team, weer heel hard gewerkt. En de beloning? Blijde, dankbare mensen, stralende ogen, geweldig. Een betere beloning is ondenkbaar. Ieder jaar ga ik, na zes weken, met een glimlach op mijn gezicht naar huis terug maar gelijktijdig steekt de heimwee naar Zambia zijn kop alweer op.

Herman.

Terugblik

Het verlof was opgenomen, atv-dagen opgespaard, de werkvakantie in Zambia kon beginnen. Het mooie was deze keer dat wij, de twee bouwers, uit hetzelfde dorp komen, uniek toch?

Gert-Jan komt vaak bij ons over de vloer en van het een komt het ander. Het begon steeds meer te borrelen en te kriebelen en vorm te krijgen bij ons beiden. Ook op het werk en bij het thuisfront werd het licht wederom op groen gezet. Het was Gert-Jan zijn eerste keer en mijn tweede keer en natuurlijk gingen Bas en Herman ook mee. Met z'n vieren 6 weken naar Kaoma, wat weer een avontuur en belevenis. Het was of ik nooit was weggeweest. Wat een welkom door de zwarte medebouwers en het bestuur daar, prachtig. Pater John haalde ons van het vliegveld dat doet wat met je. En wat een moed en doorzettingsvermogen van het bestuur hier en daar in Afrika. Wat er allemaal al niet is gerealiseerd en gebouwd, in één woord TOP. De Bouma-familie, pater John en alle vrijwilligers achter de schermen. De mensen die de kleding inpakken in de zeecontainer, wat een tijd en werk er in wordt gestoken **GEWELDIG**.

Ja 6 weken Haskerhorne inruilen voor Zambia was wederom een prachtige ervaring. Ook met de medebouwers. We waren een team, zo nu en dan Fries praten, zodat ze nu een paar woorden Frysk kennen "Goeie" en "Oant moarn". De doelstelling van onze kant is bereikt, de Afrikaanse bouwploeg kan het zelf afmaken.

Met veel indrukken en een goed gevoel gingen we naar huis, waar het welkomstcomité op Schiphol klaar stond.

6 weken omgevlogen
6 weken ingezet voor je medemens
bouwen met elkaar voor elkaar
bedankt medebouwers
bedankt Bouma-familie
6 weken een bouw-/werkvakantie dat blijft
je lang bij die kleurrijke Afrikaanse mensen
en die blijde en gulle glimlach.

Gert-Jan Zijlstra en Nico Lenes

Nu, alweer geheel aangepast, na een week aan het leven hier en dat gaat heel snel.

Daar in Kaoma was het even wennen daar gaat alles veel rustiger.

De jongens daar kijken niet dagen vooruit, en waar wij ons dan druk om maken!

Maar als we even niet verder konden werd al gauw gezegd: dit is Zambia, het komt wel goed.

En het kwam goed, want toen we de bouw verlieten stond er wel een school met 3 klaslokalen.

Niet helemaal af in 6 weken, maar wel op hoogte en klaar om het dak er op te leggen.

Het is een geweldige ervaring om met de jongens daar te werken

Het was voor mij de tweede keer dat ik ging en het was weer een geweldige tijd. Raad het iedereen aan om het eens te doen.

Het is een belevenis die je je hele verdere leven bij blijft.

Aan alle medebouwers daar en hier:

Ik heb er weer van genoten: een geweldige tijd die 6 weken samen.

Misschien tot een volgende keer

Groetjes Bas

Nico Lenes

Bas van Elswijk

Gert-Jan Zijlstra

Alle meiden waren verliefd op die jonge bouwer uit Nederland..

Voorstellen nieuwe bouwers

Hallo, mijn naam is Jan Koenders, oud collega van Willem Bouma. Geboren te Bemmelen in de Betuwe op 01.02.1949. Ben op achtjarige leeftijd in Stavoren komen wonen. De LTS in Koudum en de UTS in Leeuwarden succesvol afgesloten. Na de stage, ben ik via via naar de firma Agricola gekomen. Ik woon sinds 1968 in Warns. Tussentijds werkte ik als internationaal chauffeur. Ritten naar o.a. Iran en Saudi-Arabië (3 jaren) en naar Joegoslavië (4 jaren). In 2009 ging ik met de vut en werd ik gevraagd of ik, in 2010, mee wilde bouwen in Zambia. Daarvoor ben ik nog steeds dankbaar. Het heeft mijn leven positief beïnvloed. Nu mag ik voor de tweede keer mee, geweldig. Met de ervaring van toen verheug ik mij nog meer op de ontmoetingen met de bevolking en het werk dat we gaan doen. Ik ben blij dat ik weer mee mag naar Zambia.

Groeten,

Jan.

Mijn naam is Antoon Haagen. Geboren in Klarenbeek in 1943. In 1969 getrouwd met Trees van Gurp. We wonen al 44 jaar in Twello. We hebben 2 zonen en 2 dochters en 11 kleinkinderen. Heb de meeste arbeidsjaren op de arbeidstherapie en in de Sociale werkvoorziening in Apeldoorn gewerkt. Daar was ik hoofd van de houtbewerking met ongeveer 35 WSW werknemers. In de loop der jaren aardig wat aan ons huis "geknutseld" en dit jaar bezig met het huis aan de buitenkant te schilderen. De kinderen houden je ook wel bezig met verbouwen of kleinere klusjes. Rond ons huis ligt een aardige tuin waar ik, samen met Trees graag in werk. Ooit een grote groentetuin gehad maar nu we met ons tweetjes zijn, zijn we daar maar mee gestopt. Ben in onze H. Martinus Locatie koster en zing in een kerkkoor.

Mijn motivatie is: Graag wil ik een bijdrage leveren aan het mooie werk van de Stichting Bouwen met Bouma's in samenwerking met de plaatselijke mensen in Zambia. Een hartelijke groet,

Antoon Haagen.

p.s. Wie meer over mij wil weten kijkt op de site.

Ook volgend jaar gaat Herman Bouma weer mee als projectleider. Hij legt op de website uit waarom.

Mijn naam is Piet Mous, ik ben geboren, 27-10-1950, en getogen in Bakhuizen.

Hier heb ik verder ook altijd gewoond. Vanaf mijn kinderjaren was het altijd mijn grote wens om later timmerman te worden. Dit ben ik dan ook geworden.

Na mijn militaire dienst ben ik getrouwd met Jitske Pietersma uit Koudum.

We hebben samen 3 kinderen gekregen, Gaby, Jeroen en Elske. En later nog 4 pake-en-beppe-sizzers, waar we heel trots op zijn.

Ik heb eerst als bedrijfsleider bij een bouwbedrijf in Bakhuizen gewerkt en dit bedrijf heb ik later samen met Jitske overgenomen.

Bouwen is altijd mijn grote passie geweest, maar ook de vrijwillige brandweer waar ik een leidinggevende functie had, was een hobby van mij. Tevens was ik bij de brandweer instructeur.

In 2003 ben ik om gezondheidsredenen met het bouwbedrijf gestopt. Onze zoon heeft het bedrijf toen voortgezet.

Er kwam toen veel tijd vrij en die besteed ik tot op heden aan het geven van BHV-opleidingen, hier kan ik mijn papieren van de Brandweer goed gebruiken.

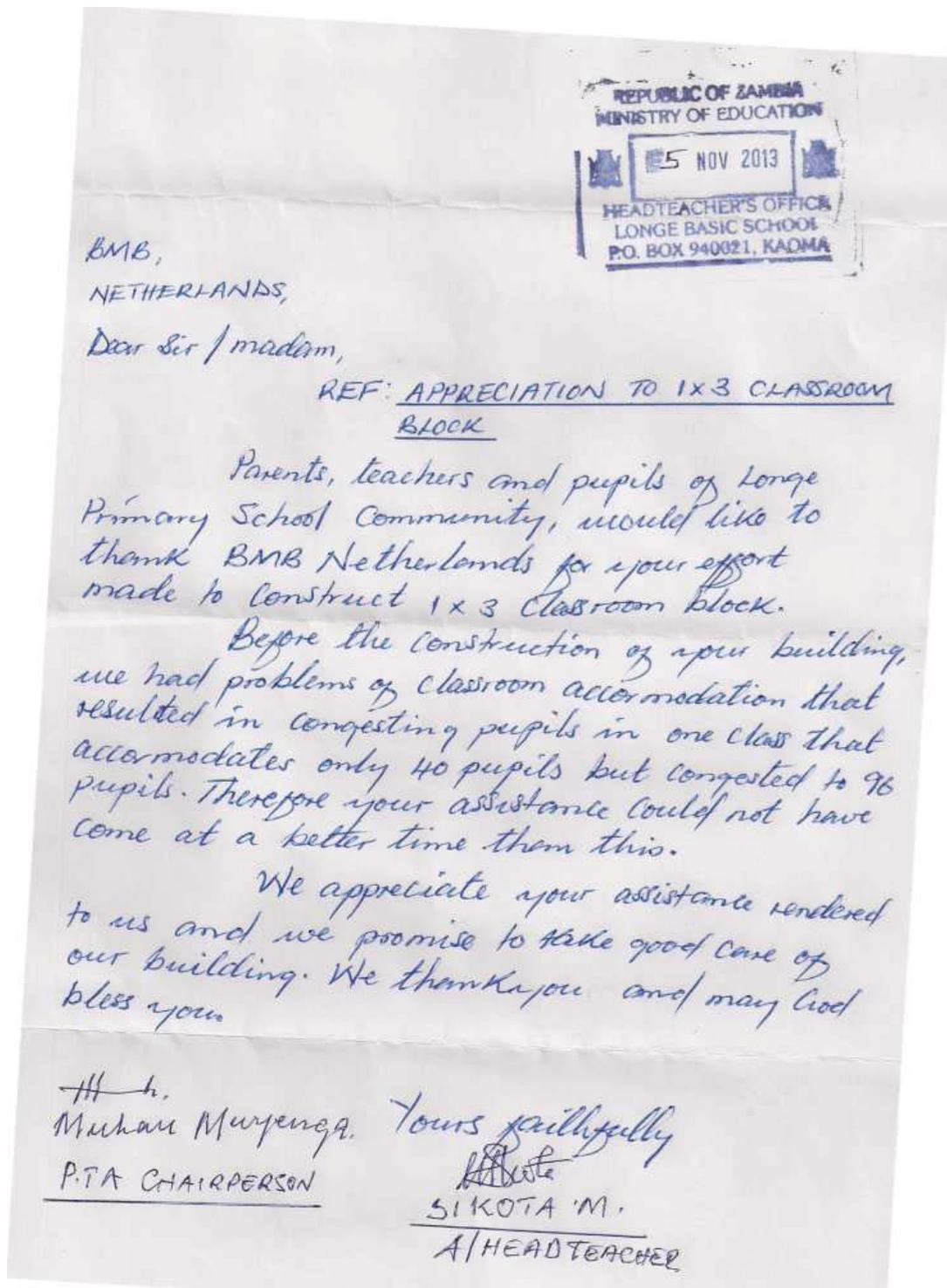
Het project "Bouwen met Bouma's" kennen we via de kerk. Toen we dan ook hoorden van Willem Bouma (oud-collega) dat ze nog wel een bouwbedrijf konden gebruiken heb ik me aangemeld. Ook Jan Koenders is een oud-collega van me.

Het project spreekt me erg aan en ik had altijd al zoiets van dat wil ik nog eens een keer gaan doen. Het lijkt me een hele mooie en bijzondere belevenis om naar Zambia te gaan en daar iets te gaan opzetten. Zowel mijn ervaring als timmerman als instructeur kan ik daar goed gebruiken. Ik heb er dan ook heel veel zin in.

Piet

Bericht uit Longe

Ouders, leraren en leerlingen van de Longe Basisschool willen Bouwen met Bouma's bedanken voor uw inspanning voor het bouwen van een blok van 3 klaslokalen. Voor de bouw van dit gebouw hadden we problemen met de accommodatie die leidden tot overvolle lokalen. De lokalen waren bedoeld voor 40 leerlingen, maar wij moesten er 96 plaatsen. Uw hulp kon niet op een beter moment komen. Wij waarderen uw hulp en we beloven goed op ons gebouw te passen. We bedanken u en mag God u zegenen.

Muyenga, voorzitter PTA

Sikota M, hoofdmeester

Acties en kerstgroet

Ook in het afgelopen jaar zijn weer heel wat acties geweest, een kleine greep:

Jan Koenders heeft mooi houten speelgoed gemaakt en verkoopt dit voor Bouwen met Bouma's. Ook de pindakaaspothouders zijn van zijn hand.

We verkopen op dit moment kerstkaarten!
Zes kaarten per pakje voor € 2,50.

Kunstenaar Jo Aarts verkoopt zijn schilderijen graag. BmB ontvangt hiervan 5 euro per stuk. Verkopen wij een schilderij van deze schilder dan is de hele opbrengst voor BmB.

Boekenmarkt in Harmelen, tijdens Koninginnedag.

Diaconaal jaar PKN gemeente Parrega-Hieslum.

Allerlei activiteiten rond de Vastenactie in de parochies: Drachten, Sneek, Wolvega, Blauwhuis, Oosterwolde, Steggerda, Zorgvlied, Frederiksoord en Heerenveen.

Kerstkaartenactie fa. Pon Logistics en Facilities.

Veiling van eigen gemaakte kinderkunst en lekkers in Wolvega.

IEDEREEN HEEL HARTELIJK DANK!!

**Wij wensen
alle vrienden van BmB**

**Prettige Kerstdagen
en een
Gelukkig Nieuwjaar**

Bouwen met Bouma's zit op Twitter. Volg ons:

@bouwenmetboumas

Bouwen met Bouma's is ook actief op Facebook.

Vind ons leuk:
Facebook.com/
bouwenmetboumas

Plannen 2014

Het project voor 2014 is de bouw van nieuwe klaslokalen in Mwandasengo. Mwandasengo is een kleine village in de bush in Zambia en ligt op ongeveer dertig kilometer van Kaoma. BmB is reeds 8 jaar werkzaam in deze regio.

De gemeenschap heeft Bouwen met Bouma's gevraagd om de bouw van een blok van 3 klaslokalen te financieren en om de lokale bouwers te helpen bij de bouw.

Veel hangt ook af van de eigen inbreng van de lokale bevolking. Men heeft toegezegd om zelf voor het benodigde zand en grind te zorgen en blokken (stenen) te maken.

Het behoeft geen betoog dat goed onderwijs de basis is voor de verdere ontwikkeling van de village. Zonder onderwijs is er voor de toekomst geen economische groei, geen betere gezondheidszorg mogelijk. De bouw van een school is dus van levensbelang.

Maar de bouw van klaslokalen alleen is niet voldoende. Voor goed onderwijs is ook goed meubilair nodig en met het oog op de toekomst is ook aansluiting op het elektriciteitsnet van groot belang. De verwachting is dat die aansluiting hier in Mwandasengo nog jaren op zich zal laten wachten en daarom is zonne-energie nu heel belangrijk. Kinderen krijgen daardoor nu al de gelegenheid om met de computer te leren werken en niet misschien pas de volgende generatie.

De inwoners van de village begrijpen zelf heel goed hoe belangrijk onderwijs voor hun kinderen is. Ze hebben daarom in het verleden al een schooltje gebouwd, waar 2 onderwijzers op vrijwillige basis onderwijs gaven.

Op vrijwillige basis betekent dat de onderwijzers niet door de staat worden betaald, maar de gemeenschap hen betaalt en omdat er geen geld is, in natura, met b.v. maïs en cassave.

Als er nieuwe lokalen worden gebouwd zullen deze onderwijzers door de overheid betaald worden.

Zonne-energie maakt het ook mogelijk dat volwassenen naar school kunnen en niet alleen op "gestolen" uren overdag maar ook 's avonds. De verwachtingen zijn ook hier heel hoog gespannen!

Met welk doel bouwt BmB een school in Mwandasengo?

- De staat betaalt de onderwijzers.
- De kwaliteit van het onderwijs verbetert.
- Ook volwassenen kunnen naar school.
- Door de financiering van de school wordt de plaatselijke economie gestimuleerd.

Een school krijgen is natuurlijk fantastisch voor een gemeenschap als Mwandasengo, maar de vraag rijst: "kan de gemeenschap zelf ook een steentje bijdragen om zo de betrokkenheid bij de school te vergroten?" In Mwandasengo hebben ze die vraag heel letterlijk opgevat. Geld hebben zij niet, maar er is wel voldoende mankracht om stenen en zand uit de bush te halen. De brokken steen op de onderste foto moeten nog tot een soort grind worden verwerkt voordat ze geschikt zijn om op de bouw te gebruiken.

Containervervoer

Stichting Bouwen met Bouma's bouwt niet alleen maar verscheept ook elk jaar een container met hulpgoederen naar Kaoma, Zambia.

In de container zit tweedehandskleding en schoenen. De nieuwe eigenaar is er dolgelukkig mee. De winternachten zijn erg koud, soms rond het vriespunt. Een deken is dan heel erg welkom.

Dankzij BmB krijgen ziekenhuisbedden, rolstoelen en rollators een nieuwe bestemming. Ook de bij opticiens en particulieren verzamelde brillen beginnen aan een tweede leven.

Leesbrillen maken het leven ook hier veel aangenamer. "Ik kan weer lezen", is een veel gehoorde kreet.

Laptops zijn niet alleen voor de schoolkinderen van essentieel belang, maar ook voor volwassenen onderwijs.

Het versturen van een container is erg kostbaar. Moeten we hier mee doorgaan? De stralende gezichten van de mensen geven het antwoord op de vraag.

Een warme deken, een kostbaar bezit.

Zambiaans bouwteam 2013

Liever geen post
van ons ontvangen?
Laat het even weten!

Deze nieuwsbrief is
mede mogelijk gemaakt
door:

ZWF Ontwerp
Bolsward

De Boer Accountants
Bakhuizen

Jelle de Jong
Architekten Lemmer

Kameryck
Ryckelijk genieten
Kamerik

Bouw- en montage-
bedrijf Piet Mous
Bakhuizen

Fotografie:
Herman Bouma

STICHTING
BOUWEN MET BOUMA'S

Secretariaat:
Bûterikkers 40
8711 GV Workum
(0515) 52 11 36

info@bouwenmetboumas.nl
www.bouwenmetboumas.nl

Rabobank: 1140.20.906
IBAN:
NL34RABO0114020906

K.v.K.: 01110258
ANBI-nr: 815014934

Doorlopende machtiging

SEPA

Naam : Stichting Bouwen met Bouma's
Adres : Houtkampswyk 44
Postcode : 8456 KB De Knipe
Land : Nederland
Incassant_ID : NL24BMB011102580000
Kenmerk machtiging: (door BmB in te vullen)

Door ondertekening van dit formulier geeft u toestemming aan Stichting Bouwen met Bouma's doorlopende incasso-opdrachten te sturen naar uw bank om eens per: **maand/kwartaal/half jaar/jaar een bedrag van € _____** van uw rekening af te schrijven wegens uw gift en aan uw bank om doorlopend een bedrag van uw rekening af te schrijven overeenkomstig de opdracht van Stichting Bouwen met Bouma's. Als u het niet eens bent met deze afschrijving kunt u deze laten terug boeken. Neem hiervoor binnen acht weken na afschrijving contact op met uw bank. Vraag uw bank naar de voorwaarden.

Naam : _____

Adres : _____

Postcode : _____ Woonplaats: _____

Land : _____

Rekeningnummer [IBAN]: _____

Bank Identificatie [BIC]: _____ (alleen als u niet in Ned. woont)

Plaats en datum: _____

Handtekening: _____